

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

พระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

พระพุทธศาสนา

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง/ปี

ศึกษา พุทธประวัติ ตอนประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ ประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก (สามเณรบัณฑิต) ชาดก เรื่อง วัณณุปถชาดก สุวัณณสามชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)) ความหมาย ความสำคัญ และการแสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในหัวข้อ ไม่ทำชั่ว (เบญจศีล) ทำความดี (เบญจธรรม สังคหวัตถุ 4 กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว มงคล 38 (ทำตัวดี วาง่าย รับผิดชอบต่อแม่) ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) พุทธศาสนสุภาษิตในเรื่อง ตนแลเป็นที่พึ่งของตน มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน สวดมนต์และแผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด แสดงตนเป็นพุทธมามกะ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning การคิดขั้นพื้นฐานและขั้นสูงตามช่วงวัย การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม ในการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม การสื่อสารและปรับตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะตามหลักสูตรสามารถใช้ทักษะการคิดและการสื่อสารเพื่อการดำเนินชีวิตของตนเองในสังคม สามารถเรียนรู้ ปรับตัว มีค่านิยมที่เหมาะสม และสร้างความสัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม รวมถึงสามารถปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงผลกระทบและประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ส 1.1	ป.1/1, ป.1/2, ป.1/4	ป.1/3
มฐ. ส 1.2	ป.1/1, ป.1/2	ป.1/3
	5 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด

รวม 7 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.1

 เวลา 20 ชั่วโมง

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 1 เรียนรู้พุทธ- ประวัติ	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.1/1 บอกพุทธประวัติ หรือ ประวัติของศาสดาที่ตน นับถือโดยสังเขป ตัวชี้วัดปลายทาง -	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต	การศึกษาพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ ตนนับถือทำให้เกิดความ ศรัทธาและเห็นแบบอย่าง ที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็น แบบอย่างในการดำเนิน ชีวิตได้	2
หน่วย การเรียนรู้ที่ 2 หลักธรรมคำจูน โลก	ตัวชี้วัดระหว่างทาง - ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตาม หลักธรรมโอวาท 3 ใน พระพุทธศาสนาหรือ หลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือตามกำหนด	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต	การเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตนตาม หลักธรรมโอวาท 3 และ พุทธศาสนสุภาษิต ย่อม ส่งผลให้ปฏิบัติตนในทางที่ ถูกต้องดีงามและอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข	5
หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 พุทธสาวกและ ชาดก	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.1/2 ชื่นชมและบอก แบบอย่างการดำเนิน ชีวิตและข้อคิดจาก	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร	ประวัติพุทธสาวกและ ชาดก เป็นเรื่องราวที่ สะท้อนแบบอย่างการ ดำเนินชีวิตและการทำ ความดีที่ให้ข้อคิด เช่น	2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	ประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชน ตัวอย่างตามที่กำหนด ตัวชี้วัดปลายทาง -	2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	การเป็นคนช่างสังเกต ความกตัญญูกตเวที เมตตา กรุณา การให้อภัยผู้อื่น และความเพียรพยายาม สามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข และเกิดความสุขสงบสุขในสังคม	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ชาวพุทธที่ดี ชีวิตมีสุข	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.1/2 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชน ตัวอย่างตามที่กำหนด มฐ. ส 1.2 ป.1/1 บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ มฐ. ส 1.2 ป.1/2 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ตัวชี้วัดปลายทาง -	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ อันเป็นการประกาศตนว่าเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา และการปฏิบัติตามชาวพุทธตัวอย่างซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นสิ่งที่ควรเห็นถึงคุณค่าความสำคัญและปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสม เพราะเป็นหนึ่งในหน้าที่ที่พุทธศาสนิกชนพึงปฏิบัติและเป็นหนทางหนึ่งที่นำชีวิตไปสู่ความสุข ความเจริญก้าวหน้า	4

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 5 จิตสงบ พบความสุข	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ส 1.1 ป.1/4 เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็น พื้นฐานของสมาธิใน พระพุทธศาสนา หรือ การพัฒนาจิตตาม แนวทางของศาสนาที่ตน นับถือตามกำหนด ตัวชี้วัดปลายทาง -	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การบริหารจิตและ เจริญปัญญา ด้วยการสวด มนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา เป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ นอกจากนั้นนักเรียนควร รู้จักฝึกตนเองให้มีสติใน การเล่น การทำงาน การ ฟัง การอ่าน การคิด การ ถาม และการเขียน เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อการเรียน และการดำเนินชีวิตของตน	4
หน่วย การเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	ตัวชี้วัดระหว่างทาง - ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ส 1.2 ป.1/3 ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญ ทางศาสนาตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต	วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา คือ วันที่มีเหตุการณ์สำคัญที่ เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า เกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อระลึกถึง คุณของพระรัตนตรัย พุทธศาสนิกชนจึงควรเข้า ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ตามขั้นตอนให้ถูกต้อง เหมาะสม	3